

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 11. listopadu 2015 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Davida Čejky a soudců JUDr. Šárky Pfeiferové a Mgr. Petra Žandy o **odvolání obžalovaného XXX, XXX v XXX, XXX, okres Pardubice, proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 10. 8. 2015 č. j. 1T 60/2015 - 187, takto:**

*Z podnětu odvolání obžalovaného se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu **zrušuje v celém výroku o náhradě škody týkajícím se poškozeného XXX a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se nově rozhoduje tak, že obžalovaný je povinen podle § 228 odst. 1 tr. řádu zaplatit na náhradě škody poškozenému XXX, nar. XXX, částku 4.832 Kč.***

*Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený XXX **odkazuje** se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.*

*Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozený XXX **odkazuje** s celým svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.*

V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání sedmi měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozeným České průmyslové zdravotní pojišťovně částku 29.707 Kč a XXX částku 24.832 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byl poškozený XXX odkázán se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný shora uvedeného přečinu dopustil tím, že

dne 26. 6. 2014 v době od 16:00 hodin do 16:05 hodin ve venkovním prostoru před vchodovými dveřmi domu XXX, okr. Pardubice po vzájemné slovní rozepři fyzicky napadl poškozeného XXX, XXX několika údery pěstí do obličeje tak, že tento následně ztratil rovnováhu, upadl a udeřil se temenem hlavy o zem, v důsledku úderů a pádu utrpěl zhmoždění hlavy, otřes mozku, oděrku na pravé tváři a nosu a hlubokou plošnou oděrku vzadu na hlavě, pro uvedená zranění byl od 26. 6. 2014 do 3. 7. 2014 hospitalizován na oddělení neurochirurgie v Pardubické krajské nemocnici a.s., trpěl bolestmi hlavy a problémy s udržení rovnováhy.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, přičemž napadl výrok o vině, trestu i náhradě škody. Svě odvolání obžalovaný odůvodnil tím, že ke skutkovým závěrům dospěl okresní soud po provedeném dokazování, jehož hodnocení nebylo důsledně provedeno podle zásady uvedené v § 2 odst. 6 tr. řádu. Svědecké výpovědi podporující tvrzení poškozeného obsahují vzájemné rozpory a neodráží věrohodným způsobem celý průběh incidentu. Uvedené výpovědi a zejména tvrzení poškozeného jsou účelová ve snaze zkreslit skutečný průběh incidentu. Proto měl okresní soud postupovat v souladu se zásadou in dubio pro reo a obžalovaného obžaloby zprostit.

Okresní soud nedostatečně odůvodnil svůj závěr, že se v případě obžalovaného nejednalo o nutnou obranu, když pouze konstatoval, že poškozený nezaútočil a ani se nechystal fyzicky zaútočit na manželku obžalovaného ani na samotného obžalovaného, s čímž se ale nelze ztotožnit, neboť vyhodnocení

skutečnosti, zda se jednalo či nejednalo o případ nutné obrany, je nutno posoudit v daleko širších souvislostech.

Okresní soud se nedostatečně vypořádal s fotodokumentací, která je ve spise založena, a nedůvodně odmítl provedení prověrky na místě činu. Na základě toho není najisto postaveno, zda svědkyně XXX mohla či nemohla vidět tvrzený útok na poškozeného, když svědkyně XXX navíc připustila, že ze svého okna nevidí na celé zábradlí, neboť jí ve výhledu brání přístřešek.

Ve vztahu k výroku o náhradě škody poškozené České průmyslové zdravotní pojišťovny ve výši 29.707 Kč obžalovaný poukazuje na to, že není najisto postaveno, z jakého důvodu došlo k prodloužení hospitalizace poškozeného v nemocnici, a dále se okresní soud dostatečně nevypořádal s tím, zda částky účtované zdravotní pojišťovnou za fyzioterapie, které poškozený absolvoval, souvisí se zraněním, které bylo popsáno ve výroku napadeného rozsudku. Obžalovaný rovněž nesouhlasí s výrokem, jímž je mu ukládáno zaplatit na nemajetkovou újmu poškozenému částku 20.000 Kč, když soud vycházel pouze ze subjektivních stesků poškozeného. Dokazování, zda poškozený byl či nebyl omezen na běžném způsobu života, nebylo provedeno řádným způsobem, když nebylo přihlédnuto ke svědeckým výpovědím, ze kterých je patrné, že poškozený byl schopen postarat se sám o sebe, chodit na procházky se svým psem a byl i schopen hlídat nezletilé dítě. Z morálního hlediska má obžalovaný za to, že nelze přiznat nemajetkovou újmu tomu, kdo zavinil svým protiprávním chováním příčinu ke vzniku incidentu, a nelze opomenout ani skutečnost, že to byl obžalovaný, který utrpěl zranění, které si vyžádalo vystavení pracovní neschopnosti.

Obžalovaný v další části odvolání poukázal na pravomocné postižení poškozeného za přešupek, který se stal dne 26. 6. 2014, a poškozenému byla uložena sankce za jednání, kterého se dopustil vůči manželce obžalovaného –XXX. Dále obžalovaný potvrdil, že dne 16. 4. 2015 bylo podáno trestní oznámení na poškozeného pro důvodné podezření ze spáchání přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit vůči obžalovanému, jeho fyzickým napadením, kdy proti němu vedl nejméně dva údery ve směru do obličejové části, kterou však nezasáhl, ale v důsledku natlačení obžalovaného na zábradlí mu měl způsobit bolestivé poranění páteře, které si vyžádalo pracovní neschopnost. Z těchto důvodů obžalovaný navrhl, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil a obžaloby ho zprostil.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal krajský soud podle § 254 odst. 1, 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, přihlížel, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Napadený rozsudek je výsledkem řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by

mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném dokazování okresní soud postupně vykonal všechny důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, přičemž tyto zhodnotil jednotlivě, ve vzájemných souvislostech i v celém souhrnu logickým a zároveň podrobně zdůvodněným způsobem, kterému z hlediska pravidel stanovených pro hodnocení důkazů nelze nic vytknout.

V rámci hodnocení důkazů okresní soud zaznamenal i rozpory, které mezi jednotlivými důkazy vyvstaly (zejména obhajobou obžalovaného podporovanou výpovědí jeho manželky XXX), oproti ostatním provedeným důkazům a tyto překlenul úvahami, s nimiž se krajský soud ztotožnil. Na tomto podkladě pak okresní soud vyvodil skutková zjištění, která jsou správná a odpovídají zákonu.

Předně krajský soud uvádí, že námitky obžalovaného obsažené v jeho odvolání jsou v zásadě opakováním jeho obhajoby, s níž se okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku náležitě vypořádal, když vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková jistění opřel, a jakými úvahami se při hodnocení provedených důkazů řídil. Krajský soud proto odkazuje z důvodu stručnosti na toto podrobné, logické a přesvědčivé odůvodnění, se kterým se plně ztotožňuje.

Okresní soud na základě provedeného dokazování správně uzavřel, že mezi obžalovaným a poškozeným byly dlouhodobě špatné vztahy a v předmětný den poškozený opět vyslovil svůj negativní názor na chování rodiny obžalovaného, tentokrát ohledně nezavírání vchodových dveří. Na to manželka obžalovaného reagovala vulgárními výrazy, když křik a urážky byly i ze strany poškozeného. Poškozený však fyzicky neútočil na manželku obžalovaného a ani se k tomu nechystal. Poškozený se nechystal fyzicky zaútočit ani na obžalovaného, což vylučuje možnost, že by obžalovaný při fyzickém útoku na poškozeného jednal v nutné obraně. Poškozený měl u sebe psa a držel v ruce nákup a byl to právě obžalovaný, kdo pronesl větu, zda se chce prát. Byl to obžalovaný, kdo z naprosto malicherných důvodů nečekaně napadl opakovanými údery pěstí do obličeje poškozeného, který v důsledku tohoto razantního útoku spadl na zem a utrpěl zhmoždění hlavy, otřes mozku a hlubokou plošnou oděrku na temeni hlavy. Zranění v obličeji – oděrky na tváři a nosu, mezi očima a bradě si pak poškozený nemohl způsobit sám svými rukama, jak se snažil tvrdit obžalovaný. Důvodně považuje okresní soud za nevěrohodné i tvrzení obžalovaného a jeho manželky, že poškozený couval, brkl o okraj chodníku, a proto upadl, neboť lze obtížně předpokládat, že by poškozený zároveň opakovaně útočil v boxerském postoji proti obžalovanému a tlačil se na něj a zároveň couval a upadl.

Pro výše uvedené závěry jednoznačně svědčí výpověď poškozeného, který podrobně popsal začátek a průběh svého napadení ze strany obžalovaného, kdy v důsledku rychlých opakovaných ran pěstí do svého obličeje upadl na zem a praštil se do hlavy. Poškozený rozhodně popřel, že by sám na obžalovaného zaútočil a že

by si zranění v obličeji způsobil svými rukama, popř. že by pozadu na zem spadl v důsledku zakopnutí o obrubník při ustupování před obžalovaným. Výpověď poškozeného jednoznačně podporují svědecké výpovědi XXX a XXX, které vedle původní vzájemné hádky mezi poškozeným a manželkou obžalovaného shodně potvrdily, že to byl právě obžalovaný, kdo poškozenému řekl, zda se chce prát, a že to byl obžalovaný, kdo jako první udeřil poškozeného pěstí do obličeje, kdy v důsledku útoku obžalovaného poškozený spadl na zem, měl rozbitou hlavu a krev na obličeji. Svědkyně XXX doplnila, že viděla celý incident a na rozdíl od svědkyně XXX nikoliv pouze první ránu obžalovaného, ale i několik dalších ran směřujících do obličeje poškozeného včetně ošklivého pádu na zem, při kterém se poškozený uhodil do hlavy. Shodně s poškozeným svědkyně XXX potvrdila rychlost útoku obžalovaného vůči poškozenému, který se nestihl bránit a rozhodně před pádem na zem nemohl o nic brknout. Obě svědkyně věrohodně vysvětlily, z jakého důvodu incident mezi obžalovaným a poškozeným pozorovaly, kdy svědkyně XXX lepila síť na okno, přičemž se ze žebříku v bytě vykláněla z otevřeného okna, a svědkyně XXX z okna vyhlížela proto, že očekávala příchod kupců na svůj byt, který také krátce po incidentu prodala. Na straně ani jedné z uvedených svědkyň neshledal krajský soud žádný motiv, pro který by nepravdivě vypovídaly v neprospěch obžalovaného, kdy sám obžalovaný u veřejného zasedání potvrdil, že v minulosti neměl žádné problémy se svědkyní XXX a pokud jde o nesrovnalosti ve vztahu k XXX, jednalo se pouze o nedorozumění při správě domu. Ve shodě s výše uvedenými svědeckými výpověďmi jsou i listinné důkazy, zejména protokol o ohledání místa činu a pořizená fotodokumentace, z nichž nevyplývá, že by svědkyně XXX a XXX nemohly při vyklonění z oken svých bytů vidět na místo konfliktu obžalovaného a poškozeného. Ostatně ani z dodatečně předložené fotodokumentace obžalovaným při veřejném zasedání tato skutečnost nebyla vyloučena. Věrohodnost výpovědí poškozeného a jmenovaných svědkyň podporuje i lékařská zpráva, z níž vyplývá, že způsob vzniku zranění poškozeného odpovídá tomu, jak průběh incidentu popisují uvedení svědci. Konečně byl provedeným dokazováním zjištěn motiv útoku obžalovaného na poškozeného, který spočívá v dlouhodobě špatných vztazích mezi obžalovaným a poškozeným, mezi kterými v minulosti docházelo i k fyzickým napadáním, a v předmětný den eskaloval původní verbální konflikt mezi poškozeným a obžalovaným a jeho manželkou, kdy obžalovaný situaci neustál a na poškozeného fyzicky zaútočil. Takto zjištěný skutkový děj a průběh napadení poškozeného obžalovaným vylučuje, že by obžalovaný jednal v rámci nutné obrany, pro kterou nebyly splněny zákonné předpoklady, když sice fyzickému útoku předcházela oboustranná hádka, ale fyzický útok vedl pouze obžalovaný vůči poškozenému, který utrpěl závažná zranění, na rozdíl od obžalovaného, kdy o pravdivosti vzniku jeho poranění zad při konfliktu má krajský soud výrazné pochybnosti. Vedle toho, že pravdivost obhajoby obžalovaného byla výše uvedenými důkazy vyvrácena, poukazuje krajský soud i na zřejmé nelogičnosti v jeho tvrzení, zejména pokud jde o část výpovědi obžalovaného, kde uváděl, že zranění v obličeji si mohl poškozený způsobil sám svými rukama v době, kdy útočil na obžalovaného, resp. že jeho následný pád na zem nebyl nijak silný, neboť se poškozený nejprve posadil na zadek a teprve poté následovala malá rána do hlavy poškozeného o obrubník. Krajský soud

je shodně s okresním soudem jednoznačně přesvědčen, že tímto způsobem nemohlo dojít ke zranění poškozeného.

Pokud obžalovaný v rámci své obhajoby poukazoval na výpovědi svědků XXX a XXX, tak ani jeden ze jmenovaných svědků neviděl fyzický incident mezi obžalovaným a poškozeným a oba pouze potvrdili vzájemnou hádku s nadávkami a vulgarismy, když svědek XXX pouze uvedl, že když vykoukl z okna, tak poškozený již ležel na zemi, ale neví, kdo koho udeřil první. Ani jeden ze zmiňovaných svědků si pak nevšiml zranění poškozeného, ačkoliv ten byl v obličeji od krve. Svědek XXX sice ve své výpovědi uvedl, že najednou se poškozený válel na zemi, ale k doplňujícímu dotazu zmocněnkyně uvedl, že to byl poškozený, který napadl obžalovaného, když ale rozpory ve svých tvrzeních nedokázal blíže vysvětlit. Okresní soud proto zcela důvodně vyhodnotil obě svědecké výpovědi (XXX) jako nevěrohodné a účelové vedené snahou napomoci obžalovanému.

Okresní soud správně uzavřel, že v důsledku napadení poškozeného ze strany obžalovaného došlo ke zranění poškozeného, v důsledku něhož byl výrazně omezen na běžném způsobu života, a obžalovaný svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku.

Na výše uvedených závěrech nic nemění skutečnost, že poškozený byl uznán vinným přestupkem spočívajícím v tom, že křikem a urážkami napadl manželku obžalovaného XXX, neboť poškozený tuto skutečnost ve své výpovědi doznal a vysvětlil, že tak reagoval na nevhodné výrazy ze strany manželky obžalovaného. Že šlo o vzájemnou vulgární hádku, potvrdili i další slyšení svědci, a to nejenom svědkyně vypovídající ve prospěch poškozeného, ale i XXX a XXX.

Krajský soud neshledal pochybení ani ve výroku o trestu, pokud jde o jeho druh a výměru. Okresní soud dostatečně hodnotil všechny rozhodné skutečnosti významné pro určení druhu a výše trestu, když vzal na jedné straně v úvahu to, že obžalovaný doposud vedl řádný způsob života, ale na druhé straně ani krajský soud nemohl přehlédnout agresivitu útoku obžalovaného vůči poškozenému spočívajícímu v opakovaných úderech pěstí do obličeje poškozeného, a to ze zcela malicherných důvodů. Rovněž nelze přehlédnout, že v důsledku uvedeného útoku došlo k závažnému zranění poškozeného, který byl hospitalizován v nemocnici a dlouhodobě dochází na ambulantní léčení. Pokud byl obžalovanému za této situace uložen trest odnětí svobody pouze jeden měsíc nad spodní hranicí zákonné trestní sazby uvedené v § 146 odst. 1 tr. zákoníku, tedy ve výměře sedmi měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců, nejde v žádném případě o trest nepřiměřeně přísný.

Krajský soud neshledal pochybení ani ve výroku o náhradě škody, kterým byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit České průmyslové zdravotní pojišťovně částku 29.707 Kč, tedy finanční prostředky, které zdravotní pojišťovna vyplatila zdravotnickým zařízením, která poskytovala léčebnou péči poškozenému. Krajský soud se neztotožnil s námitkou obžalovaného, že byl poškozený nedůvodně

hospitalizován nejméně další dva dny, neboť je zcela v kompetenci zdravotnického zařízení, aby posoudil aktuální zdravotní stav poškozeného a jeho schopnost bez rizika se vrátit do domácího ošetření. Mezi uplatněnými platbami krajský soud nenalezl položky, které by nesouvisely se zraněním, které obžalovaný způsobil poškozenému, a to i včetně rehabilitací, které poškozený na doporučení lékařů absolvoval.

Oproti napadenému rozsudku krajský soud poškozenému XXX přiznal na náhradu škody pouze částku 4.832 Kč, která se skládá z výdajů, které poškozený v souladu s vyhláškou č. 328/2014 Sb. vynaložil za jízdy k lékařskému ošetření – 4.732 Kč, a dále 100 Kč za vystavení lékařské zprávy. Krajský soud nepřiznal poškozenému nemajetkovou újmu ve výši 20.000 Kč, neboť pro takové rozhodnutí není ve spise dostatek podkladů a pro určení výše nemajetkové újmy bude nutno nechat vypracovat znalecký posudek specializovaným znalcem. Pouze pro úplnost krajský soud uvádí, že nebyla vyvrácena námitka obžalovaného, že poškozený po incidentu s obžalovaným byl schopen se sám o sebe postarat, chodil na procházky se svým psem a hlídal i nezletilé dítě. Pokud pak byly poškozeným uplatňovány i další částky na náhradu škody, především bolestné, i v této části podle nové právní úpravy bude nutno nechat ve věci vypracovat znalecký posudek, když není nadále možné vycházet z bodového ohodnocení. Uvedené skutečnosti si byl vědom i okresní soud a předmětnou částku poškozenému nepřiznal a v této části odkázal poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na řízení občanskoprávní.

Protože krajský soud poškozenému přiznal pouze výše uvedené částky za jízdné a vystavenou lékařskou zprávu, odkázal poškozeného podle § 229 odst. 2 tr. řádu se zbytkem jeho nároku na náhradu škody na řízení občanskoprávní a v případě nemajetkové újmy postupoval podle § 229 odst. 1 tr. řádu a poškozeného s celým tímto nárokem odkázal na řízení občanskoprávní.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr.

řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 11. listopadu 2015

JUDr. David Čejka v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Renata Moravcová